

CUM L-AM DESCOPERIT PE DOMNUL DIRECTOR DR. DUMITRU MURARIU

– Confesiune –

Iorgu PETRESCU¹
iorgu_p@yahoo.com

Abstract: Recalling of the author of these text about the way he undertook as a researcher at the „Grigore Antipa” National Museum of Natural History, in order to understand the real and profound figure of his Director, Dr. Dumitru Murariu, corresponding member of Romanian Academy with the occasion of his 70th anniversary.

Pe domnul dr. Dumitru Murariu, membru corespondent al Academiei Române, directorul general al Muzeului Național de Istorie Naturală „Grigore Antipa”, l-am cunoscut prima oară, cred, în școala generală, când venind cu părinții să vizitez muzeul, mi-l amintesc conducând un grup de școlari prin muzeu, îmbrăcat într-un halat alb impecabil, dând explicații docte în fața celui mai important exponat, scheletul de *Deinotherium gigantissimum*.

Apoi, după ceva timp, l-am revăzut în sala de conferințe a muzeului. Se făcuse un sondaj printre auditori ce conferințe doresc să audieze și am avut plăcuta surpriză să văd că subiectul propus de mine, fauna Mării Negre, a surâs cuiva dintre muzeograful muzeului.

¹ Dr., cercetător științific gr. I la Muzeul Național de Istorie Naturală „Grigore Antipa”, București.

Asta era în timpul studenției, în vremea în care îmi pregăteam o lucrare de diplomă la facultate despre scoicile din bazinul pontic.

Întâmplarea, sau nu întâmplarea, a făcut să mă întâlnesc cu Domnia Sa în iunie 1987, dânsul în calitate de membru de examinator în comisia de examen, iar subsemnatul în postura de candidat la un post de muzeograf la renumitul muzeu bucureștean.

Și de atunci, Dumnezeu a vrut să lucrăm împreună în această instituție.

După un an de zile am mers împreună pe teren, cu o echipă mai mare de la muzeu și cu o alta de la Institutul de Biologie din București, în nordul Moldovei, pe plaiurile natale ale Domniei Sale. Dânsul prindea șoriceii, eu prindeam lătăuși din pâraie. Îmi voi aminti mereu cu plăcere de acele momente. Deplasările le făceam cu un autobuz dat la reformă care din când în când mai făcea câte o pană de cauciuc.

Îmi amintesc că atunci comiseseam cea dintâi impolitețe față de dânsul, în loc să-i cedez patul din camera cea mare de la hotel unde dormeau mai mulți, l-am lăsat să doarmă în patul stingher din holul de la intrare.

Dânsul ajungea peste câteva luni directorul muzeului, dar n-am auzit din gura dânsului vreo remarcă despre acest incident. Erau zilele ploioase de pe Jijia și Bașeu.

Și se pare că de pe atunci mocneau în mine, neștiuți, germenii unor tensiuni viitoare.

La nu mult după aceea a venit așa zisa revoluție, cu schimbările de ierarhii, cu o falsă stare de euforie în care condiții simțeau că poți spune chiar orice despre oricine, iar în cazul meu nu m-am dat în lături de a spune mult prea multe. Iar dânsul nu mi-a răspuns așa cum meritam.

În anii care au urmat am mai avut ocazia să-l văd pe domnul Director în postura de om de teren. Atunci când cu toții ne transformam, lepădam „hainele de oraș”, acelea în care îmbrăcați eram alți oameni, acerbi adversari de idei, și deveneam apropiați unul altuia.

Așa a fost în Maramureș, în 1995, la Podu Slătioarei. Era prima deplasare de mare anvergură a muzeului, vreo 14 persoane. Și atunci am remarcat aceeași discreție, lăsând responsabilului proiectului toată libertatea de a organiza cum dorește activitățile. Pe dânsul îl vedeam mai mult cu coada ochiului cum își măsoara conștiințios pe o măsuță pliantă șoriciei, cum îi eticheta și îi „caza” apoi într-un mare borcan de plastic plin cu alcool.

Îmi voi aminti serile petrecute la cantonul silvic, când, așezat pe un buștean din curte, domnul director juca table cu șoferul instituției, cel care ne dusesse până acolo cu mașina „Aro” și ne transporta apoi în diverse locuri. Nu de puține ori îl auzeam pe șofer exclamând „Vă dau afară, domn' director!!”, evident pe tabla de joc. Atunci ne amuzam, gândindu-ne, malițios, și la altceva.

Și nu pot să uit diversele întâmplări, momente, scurse din 1988 și până în 1999, cât a fost printre noi Academicianul Mihai Băcescu.

Îmi amintesc sesiunile științifice ale muzeului, când, plin de respect, lăsa scaunul central la masa prezidiului celui care îi fusese mai bine de aproape 20 de ani (martie 1969-noiembrie 1988).

Și de asemenea îmi voi aminti cu plăcere de momentele în care se oferea și-l aducea cu mașina personală sau cu cea a muzeului, de acasă la muzeu sau la diversele controale medicale.

Rememorez cum îl primea pe profesor în biroul domniei sale, cum ședeau la masa cu picioare de metal și tăblie de faianță în jurul unei căni cu ceai. Sau de diversele aniversări ale colegilor în care de fiecare dată lua cuvântul pentru a-l felicita pe respectivul aniversat.

Sau de întâlnirile de acasă de la bătrânul profesor, când mai trăia doamna, soția sa, Eliza, cea care ne trata cu câte o dulceață neuitată de cireșe amare. La domnul director mai găsea Profesorul Mihai Băcescu refugiu din tot muzeul.

În 1999, fiind în străinătate, am primit de la domnul Murariu o emoționantă scrisoare, singura primită până acum de la un coleg de serviciu. Era toamna anului în care, în vară, ne despărțisem de profesorul Mihai Băcescu.

La sesiunea științifică de la muzeu, din 2001, mi-a făcut plăcere să comunic descrierea unei specii noi de crustaceu pe care i-o dedicasem, ca semn de respect pentru ajutorul acordat la colectarea aceluia material. Dar, din păcate, se pare că n-am ales cea mai aspectuoasă dintre specii, avea un fel de corn pe bot, lucru remarcat de dânsul în glumă.

Dar din păcate, subsemnatul am mers în crescendo în atitudinea mea de frondă, de trufie fără de margini, față de cei din jurul meu, de cei din conducerea muzeului, și față de Domnia sa în particular.

Și între două contre de acest fel, am avut totuși plăcerea secretă să găsesc în depozitul muzeului niște borcane cu crevete colectate de dânsul din Delta Dunării împreună cu regretatul Aurel Papadopol, care-l secundase, ca director adjunct, cu atâta devotament și discreție, pe Profesorul Mihai Băcescu atâția ani.

În vara anului 2000, mă găseam cu câțiva colegi, pe Valea Carașovei, în Caraș Severin. După o zi de colindat după animale, cei patru colegi, dr. Dumitru Murariu, dr. Corneliu Pârveu, dr. Alexandru Iftime și subsemnatul, am ajuns pe drumul de întoarcere într-o vale foarte îngustă, iar praguri de piatră, unele chiar dificile de trecut, în care drumul se cățara apoi pe un mal abrupt, lat doar de un lat de palmă, având la stânga un râu tumultuos la mare adâncime și în dreapta rădăcini și tulpini de arbuști de care ne puteam ține pentru a înainta. Și, cred acum, că numai Bunul Dumnezeu, ne-a scos teferi din acea aventură. Îmi voi aminti mereu momentul de mare detensionare când am ajuns la capătul acestui traseu deosebit de solicitant, și ne-am putut scoate cămășile ude de transpirație. Am simțit atunci o solidaritate între noi așa cum n-am mai simțit cu altă ocazie. Reveniți seara la locul de cazare, domnul Director a plecat apoi după șoferul muzeului, rămas cu mașina pe altă vale, unde ne

despărțisem și târziu, la revenirea lor la cantonul silvic, am simțit nevoia de a aplauda acest gest.

Și așa, încet-încet, am ajuns în anul 2004. La începutul verii am avut niște deplasări pe Dunăre și am stat mai mult timp împreună pe o șalupă, ba am împărțit și aceeași cabină cu dânsul și un alt coleg, cu acest coleg am dormit în același pat jos, iar Domnul Murariu, la „cucurigu”, în patul de sus, acolo unde era căldura mai mare. Dar n-am apreciat gestul Domniei Sale.

La sfârșitul verii acelui an, am fost, tot cu dânsul și alți colegi, pe teren, în zona Cheilor Dâmbovicioarei. L-am însoțit atunci la pus și ridicat capcane pentru rozătoare, colegul care o făcuse până atunci renunțase nu știu din ce motiv, ajutându-l să pună seara capcanele pe sub ierburi și printre crengi. Ne-am cățărat pe o pantă destul de abruptă și l-am admirat pentru priceperea cu care pune capcanele sub diverse tufe, numărând pașii dintre două curse, punând semne pe crengile copacilor pentru a ști a doua zi de unde să le recupereze. Mi-a făcut plăcere să-l urmez, cu tolba plină de capcane pe umăr, să învăț ceva din pasiunea, din dăruirea unui cercetător de muzeu. Atunci toate tensiunile existente în muzeu dispăreau ca prin minune. Și atunci n-am înțeles de ce.

Dânsul ne-a propus echipei să ne cazăm în campingul de la Brusturet, aflat în vizibilă stare de neglijență, dar cu prețuri mai generoase. Dar probabil că nostalgia altor timpuri când mai stătuse prin astfel de locuri, dar și gândul de a mai face o cât de mică economie au fost în cele din urmă spulberate de plăcerea colegilor de a sta la o pensiune evident mai bine îngrijită. Atunci nu mă gândisem și la așa ceva. Abia mai târziu aveam să descopăr că de fapt era vorba nu de „meschinărie” având la dispoziție și alte soluții mai confortabile, ci de o smerenie naturală care s-a conservat mai bine la persoanele care au trăit măcar în copilărie la părinții sau bunicii lor de la țară.

Dar atunci nu am apreciat.

A venit și 2005. În luna mai a acestui an, aflat temporar într-o postură mai privilegiată, mânat doar de necuratul am gândit că este momentul să spun cuiva niște chestiuni care mie mi se păreau extrem de importante din interiorul muzeului în care lucram. Dar numai bunul Dumnezeu m-a împiedicat să spun vreun cuvânt rău la adresa

domnului director. La două zile după aceea am intrat de-a dreptul în mâinile lui Dumnezeu care m-a scos, după îndelungi șederi prin spitale, un alt om.

După un an de pensionare medicală temporară, revenit la muzeu, doar prin marea bunătate a domnului director dr. Dumitru Murariu mi-am putut relua activitatea întreruptă. Fără nici un cuvânt de reproș din partea Domniei Sale. Iar eu l-am asigurat că nu va avea parte de colegul pe care îl știuse până atunci.

Iar în 2009, fiind pe teren în județul Tulcea cu o echipă de cercetători din Bulgaria, am ajuns împreună, la sugestia dânsului, la mai multe mănăstiri, inclusiv la Mănăstirea Cocoș, unde sunt adăpostite sfintele moaște ale sfinților martiri de la Niculițel, Zotic, Atal, Camasie și Filip.

Nu mai era altcineva în afară de noi în biserică. Ieșiseră chiar toți. Mă îndreptam spre ieșire, când nu știu ce m-a făcut să întorc capul. Și văd ceva ce nu voi putea uita vreodată, pe domnul director dr. Dumitru Murariu, robul lui Dumnezeu, dând slavă Stăpânului său și al lumii, cel a cărui mamă își dorise să ajungă preot, dar care din motive pe care nu le cunosc a ajuns în cele din urmă directorul celui mai important muzeu de istorie naturală al României.

Și atunci, Dumnezeu, m-a învățat, în fracțiune de secundă, să nu-mi mai judec după aparențe semenii, m-a învățat să-l iubesc, nu doar să-l respect, pe Domnul Director Dumitru Murariu.
LA MULȚI ANI!